

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici  
Spisová značka: BB-75S/19/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6022200179  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok  
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2023:6022200179.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Petra Kvietka (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Michaely Kútikovej a JUDr. Lukáša Kolibába, v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. C. XX, XXX XX D., E. F., prechodný pobyt na území Slovenskej republiky: G. H. XX, XXX XX I. I., zastúpená advokátkou JUDr. Luciou Fabriciusovou, so sídlom J. A. Komenského 18B, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 41 183 959, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, so sídlom Sládkovičova 25, 974 05 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB2-8-003/2022-SK zo dňa 8. februára 2022, takto

### rozhodol:

I. Rozhodnutie žalovaného Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica č. PPZ-HCP-BB2-8-003/2022-SK zo dňa 8. februára 2022 z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.  
II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu dôvodne vynaložených trov konania v úplnom rozsahu, v sume, aká bude vyčíslená v uznesení o výške trov konania vydanom po právoplatnosti tohto rozsudku, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žiadosťou zo dňa 09.07.2021 požiadala Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica o udelenie dlhodobého pobytu podľa § 53 ods. 1 zák. č. 404/2011 o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) na území Slovenskej republiky.

2. Obvodné oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB5-2154-018/2021-PC zo dňa 09.12.2021 podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov zamietlo žiadosť žalobkyne o udelenie dlhodobého pobytu, pretože existuje dôvodné podozrenie, že ako príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu. Zároveň bolo rozhodnuté podľa § 111 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bola zamietnutá žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, je povinný vycestovať do 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia, ak nie je oprávnený sa zdržiavať na území Slovenskej republiky z iného dôvodu. Zároveň bolo rozhodnuté podľa § 131i ods. 6 zákona o pobyte cudzincov, že lehoty podľa § 111 ods. 1 písm. p) neplynú do odvolania krízovej situácie.

3. Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový orgán verejnej správy začal konanie na základe podania žiadosti žalobkyne. Lustráciou vykonanou v informačných systémoch Ministerstva vnútra SR, ako aj v materiáloch žalobkyne zistil, že žalobkyňa dňa 16.02.2015 požiadala o udelenie prechodného pobytu na území SR za účelom štúdia, kde dňa 24.02.2015 bolo žiadosti vyhovieť a prechodný pobyt na účel štúdia bol udelený do 06.11.2017. Tiež bolo vykonanou previerkou zistené, že žalobkyňa si počas oprávneného pobytu dňa 06.11.2017 podala na správnom orgáne žiadosť

o udelenie prechodného pobytu za účelom podnikania, ktorej bolo vyhovené a prechodný pobyt na účely podnikania bol udelený do 09.07.2021. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa si počas oprávneného pobytu dňa 09.07.2021 podala žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, splnila tak podmienku 5-ročného nepretržitého pobytu na území SR, tak ako je to ustanovené v § 52 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov. Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplýva tiež, že prvostupňový orgán verejnej správy rozhodol o zamietnutí žiadosti žalobkyne vo veci udelenia dlhodobého pobytu na území SR na základe skutočností zistených v konaní, ktoré odôvodňovali záver o naplnení zákonného dôvodu na zamietnutie žiadosti v zmysle § 52 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov. Išlo o oznámenie skutočností doručených prvostupňovému orgánu Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, z ktorého vyplynulo, že Slovenská informačná služba (SIS) vo svojom stanovisku na základe vyhodnotenia informácií, ktoré má k dispozícii, vyjadrila nesúhlas s udelením dlhodobého pobytu.

4. Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica ako odvolací orgán (ďalej len „žalovaný“), na základe podaného odvolania žalobkyňou rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB2-8-003/2022-SK zo dňa 08.02.2022, odvolanie žalobkyne v plnom rozsahu zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy potvrdil.

5. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný poukázal na relevantnú právnu úpravu, na základe ktorej posudzoval žiadosť žalobkyne. Uviedol, že z ust. § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že SIS sa vyjadruje ku všetkým druhom prechodného pobytu a trvalého pobytu. Konštatoval, že prvostupňový orgán verejnej správy pri svojom rozhodovaní postupoval v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, ako aj ostatnými právnymi normami platnými na území SR a nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali právny nárok žalobkyne na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Zdôraznil, že Úradu hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava bolo doručené stanovisko v súvislosti s udelením dlhodobého pobytu, v ktorom bolo uvedené, že dňa 03.08.2021 bolo úradu doručené stanovisko SIS, ktorá v ňom vyjadrila na základe vyhodnotenia informácií, ktoré má k dispozícii, nesúhlas s udelením dlhodobého pobytu pre žalobkyňu. V úradnom zázname z oboznámenia sa oprávnenou osobou prvostupňového správneho orgánu s utajovanou písomnosťou je uvedené, že stanovisko SIS obsahuje nesúhlas s udelením dlhodobého pobytu účastníčke konania z dôvodu, že SIS disponuje informáciami s konkretizáciou hrozby pre bezpečnosť štátu účastníčkou konania.

6. Žalovaný upriamil pozornosť na to, že SIS je v zmysle § 1 ods. 2 zák. č. 46/1993 Z.z. o Slovenskej informačnej službe štátnym orgánom SR, ktorý plní úlohy vo veciach ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku, bezpečnosti štátu a ochrany zahranično-politických a hospodárskych záujmov štátu v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. V zmysle ust. § 2 ods. 1 zákona o SIS, SIS v rozsahu svojej pôsobnosti získava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie o činnosti smerujúcej proti bezpečnosti SR. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že poskytnuté informácie zo strany SIS v znení, že je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu, postačovalo ako rozhodujúci podklad na to, že bol naplnený zákonný dôvod na zamietnutie žiadosti žalobkyne o udelenie dlhodobého pobytu. Zákon o pobyte cudzincov explicitne neustanovuje povinnosť SIS, aby súčasťou stanoviska poskytovaného v zmysle § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov bolo odôvodnenie nesúhlasného stanoviska. Odvolací orgán v závere zdôraznil, že v danom prípade ani po zhodnotení okolností uvádzaných v ust. § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov neexistovala iná možnosť, ako zákonom stanovený postup prvostupňového správneho orgánu, a to zamietnuť žiadosť účastníčky konania o udelenie dlhodobého pobytu, nakoľko pre tento postup existuje zákonný dôvod, ktorým je existencia informácií bezpečnostného charakteru, a to predovšetkým skutočnosť, že účastníčka konania predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu.

7. Žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote podala správnu žalobu, ktorou napadla rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, ktoré navrhla zrušiť z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c), d), e), g) SSP a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

8. Žalobkyňa namietala, že boli porušené jej práva, vrátane práva sa účinne brániť. Pokiaľ v negatívnom stanovisku SIS absentuje materiálny základ, takéto stanovisko ako jediný dôkaz nemôže byť dôvodom na neudelenie dlhodobého pobytu podľa § 54 ods. 2 písm. d) zákona o pobyte cudzincov. Takéto stanovisko nie je možné podrobiť správne prieskumu, nie je možné z neho zistiť opodstatnené riziko hrozby v súvislosti s dlhodobým pobytom, a rovnako nie je možné zistiť, pre aké konkrétne záujmy

uvedené v § 2 ods. 1 písm. l) zákona o pobyte cudzincov má žalobkyňa predstavovať hrozbu. Ak tieto skutočnosti nie je možné zistiť ani po oboznámení sa s jeho obsahom právnou zástupkyňou, žalobkyňa nemala možnosť oboznámiť sa so základným obsahom informácie, na základe ktorej by mohla byť považovaná za ohrozenie bezpečnosti pre Slovenskú republiku do tej miery, aby mohla k nemu zaujať obranu, z ktorého dôvodu napadnuté rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezákonné. Žalobkyňa tiež namietala, že v správnom konaní v maximálnej možnej miere spochybnila záver stanoviska SIS, keďže žije usporiadaným životom a je bezúhonná, nevedie sa voči nej žiadne konanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu, či priestupku, nebola predvolaná a ani sa nezúčastnila žiadneho úkonu vedeného orgánom činným v trestnom konaní, a to ani len v procesnom postavení svedka. Negatívnym stanoviskom, ktoré ju neprávom označuje za osobu, ktorá ohrozuje bezpečnosť štátu, sa cíti nespravodlivo dotknutá na svojich právach, na svojej cti, povesti, čo v konečnom dôsledku u nej vyvoláva úzkosť a depresívne stavy. Žalovaný nerešpektoval jednotnú súdnu prax, kedy v rámci súdneho prieskumu správnych rozhodnutí Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície vecne príslušné krajské sudy a aj Najvyšší súd SR ako kasačný súd konštatovali, že písomnosť, ktorej pôvodcom je SIS, nemožno bezvýhradne akceptovať, ale je potrebné ju podrobiť prieskumu, pričom pokiaľ rozhodnutie neobsahuje odôvodnenie podstaty bezpečnostného rizika, ktoré má predstavovať, je rozhodnutím nepreskúmateľným. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžak/1/2016 zo dňa 30.04.2018. Keďže materiálny základ ohrozenia bezpečnosti štátu nepozná ani žalovaný, pri skutočnosti, že tento zo stanoviska SIS a ani z iných dôkazov nevyplýva, žalovaný nemohol posudzovať mieru ohrozenia bezpečnosti štátu vyplývajúcu z nebezpečenstva od žalobkyne hroziaceho tak, ako mu to ukladá ust. § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov. Poukázala tiež na rozhodnutie Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn. 75S/21/2021 zo dňa 09.02.2022, v ktorom konaní bola žalobcom matka žalobkyne a v ktorom správny súd konštatoval neudržateľnosť záveru, že by žiadateľ o udelenie dlhodobého pobytu nepoznal aspoň podstatu dôvodov nesúhlasného stanoviska s tým, že skutočný dôvod pozná iba SIS, ktorá ho nemusí sprístupňovať, a to ani orgánu verejnej správy rozhodujúcim o žiadosti, ktorého povinnosťou je posúdiť mieru ohrozenia bezpečnosti štátu.

9. Správne orgány okrem nesúhlasného stanoviska nedisponujú žiadnym dôkazom či informáciou, ktorá by mohla zakladať dôvodné podozrenie, že by žalobkyňa mohla byť hrozbou pre Slovenskú republiku. Na území Slovenskej republiky má prechodný pobyt od 24.02.2015. Na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici ukončila vysokoškolské štúdium 2. stupňa v študijnom odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo, v kombinácii so študijným programom anglický jazyk a kultúra - ruský jazyk a kultúra. Je rodinne založená. V Banskej Bystrici taktiež žije jej matka spolu so starou mamou, ktorá má 83 rokov a je odkázaná na jej starostlivosť a opateru. V Banskej Bystrici žije aj jej bratranec s manželkou na základe oprávnenia na dlhodobý pobyt. V jej domovskej krajine už nežije žiadny jej blízki príbuzný. Vedie usporiadaný život, nedopúšťa sa žiadneho protispoločenského konania či správania, vedome sa nestretáva ani neudržiava kontakty s osobami, ktoré by mohli byť hrozbou pre Slovenskú republiku. Podnikateľskú činnosť vykonáva spolu so svojou matkou prostredníctvom obchodnej spoločnosti MULTISTUDY s.r.o. s kladnými výsledkami. V súvislosti s konštatovaním žalovaného o jej účasti v iných spoločnostiach, ktoré majú sídlo na adrese v Banskej Bystrici, uviedla, že v rámci podnikateľských aktivít sa ich činnosť zameriava na pomoc štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí žiadajú príslušný štátny orgán o prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel podnikania. Táto činnosť spočíva v poskytovaní poradenstva, sprostredkovaní právnych, účtovných a iných služieb, vrátane predaja spoločnosti, ktorá má sídlo v Banskej Bystrici, prostredníctvom ktorej následne po udelení pobytu môžu títo cudzinci podnikateľskú činnosť vykonávať. Nejedná sa o schránkovej firmy, ktoré sú mediálne všeobecne označované za podvodné firmy. Uvedené nie je zákonom zakázané a porušovanie zákonnosti ani nevykazuje. Uvedené žalovaný, ani prvostupňový správny orgán, v rozpore s ust. § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, ako aj v rozpore s čl. 6 bod 1 a čl. 10 ods. 1 Smernice rady 2003/109/ES z 25.11.2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, nezohľadnil, rozhodnutie v tejto časti nedostatočne odôvodnil a v odôvodnenom rozsahu skutkový stav nesprávne zistil, čím zasiahol do žalobkyneho súkromného a rodinného života bez toho, aby rozhodnutie vecne a presvedčivo odôvodnil.

10. Napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu, vrátane jeho postupu, ktorý mu predchádzal, je výrazom formalizmu a arbitrárnosti, rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezákonné, vydané na základe neúplne zisteného skutkového stavu a následne nesprávne právne posúdeného, pri skutočnosti, že základný obsah informácie žalobkyne nebol poskytnutý do tej miery, aby mohla k nemu zaujať obranu, ale ani samotný žalovaný nepozná základný

obsah informácie, na základe ktorej by žalobkyňa mohla byť považovaná za hrozbu pre bezpečnosť štátu.

11. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zotrval na zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia a navrhol žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. Žalovaný zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zásadou zákonnosti, s dôrazom na to, že vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci.

12. Žalovaný uviedol, že v konaní o odvolaní žalobkyne, v rozhodovaní a pri vydaní preskúmaného rozhodnutia vychádzal prioritne z právnej normy upravujúcej pobyt cudzincov, ktorým je zákon o pobyte cudzincov, ale neopomenul ani ustanovenia Správneho poriadku, zák. č. 46/1993 Z.z. o Slovenskej informačnej službe, zák. č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovaný zdôraznil, že ust. § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, je ustanovením kogentným, nepripúšťa odchýlenie od jeho vymedzenia v zákone, t.j. striktno prikazuje policajnému útvaru zamietnuť žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky, ak nastanú zákonné dôvody, v ktorých postačuje existencia dôvodného podozrenia z ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku. Prvostupňový správny orgán pri vydávaní napadnuté rozhodnutia postupoval v súlade s ust. § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Žalovaný dodal, že v prípade nesúhlasného stanoviska SIS alebo vojenského spravodajstva ukladá ust. § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov správne orgánu povinnosť a nie možnosť žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu zamietnuť, ktorú si prvostupňový správny orgán vydaním napadnutého rozhodnutia splnil. Predmetné stanovisko si vyžiadal prvostupňový správny orgán na základe povinnosti ustanovenej v § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov. Prvostupňový správny orgán stanovisko SIS získal zákonným spôsobom, nakoľko mu to ust. § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov priamo ukladá. K námietke žalobkyne, že stanovisko SIS žalovaný aj prvostupňový správny orgán vyhodnotil ako rozhodujúci dôkaz, aj napriek tomu, že v negatívnom stanovisku SIS absentuje materiálny základ a aj napriek sprístupneniu utajovanej skutočnosti od SIS právnej zástupkyne žalobkyne, jej nebol zabezpečený prístup k poznaniu minimálnej podstaty dôvodov nesúhlasného stanoviska, žalovaný podotkol, že v konaní skúmal postup prvostupňového správneho orgánu a vydané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti žalobkyne, čiže sa zameril na príčinu zamietnutia žiadosti. V ust. § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov sa jednoznačne uvádza, že policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok. S prihliadnutím na ust. § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar je povinný pristupovať tak, že žiadosť o udelenie pobytu zamietne, ak stanovisko SIS obsahuje nesúhlas s udelením prechodného pobytu. Žalovaný upriamil pozornosť na skutočnosť, že žalobkyňa využila možnosť požiadať o sprístupnenie informácie prostredníctvom svojho právneho zástupcu oprávnený orgán - SIS, teda spracovateľa utajovanej písomnosti a túto možnosť žalobkyňa prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne aj uplatnila. Čo sa týka rozsahu poskytnutia utajovanej informácie, tento je upravený v zákone o SIS. Žalovaný opakovane konštatoval, že prvostupňový správny orgán postupoval zákonne a správne a pre svoje rozhodnutie a náležité zistenie skutkového stavu použil dôkaz dostatočne konkrétneho charakteru, ktorý bol získaný a jemu predložený zákonným spôsobom, orgánom so zákonom zverenou právomocou v tejto oblasti. Žalovaný opakovane uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom prvostupňového správneho orgánu, ako aj s obsahom rozhodnutia, ktoré vydal s dôrazom kladeným na to, že na podklade poskytnutej informácie zo strany SIS v znení, že žalobkyňa predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu, vyvstalo v zmysle ust. § 54 ods. 2 písm. a) zákona o pobyte cudzincov dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu. Predmetné stanovisko SIS teda predstavovalo rozhodujúci podklad. K poukazu žalobkyne na niektoré rozsudky súdov Slovenskej republiky, žalovaný uviedol, že tieto nespochybňuje, avšak je potrebné uviesť na pravú mieru skutočnosť, že žiadny z prípadov, ktoré žalobkyňa spomenula v žalobe, nepojednávajú o totožnom prípade, ako je tento jej, pretože každý z uvedených prípadov je sám o sebe špecifický, vychádza z rôznych okolností, rôznych dôkazov a skutkových zistení posudzovaných v kontexte konkrétneho prípadu, nehovoriac o aplikácii rôznych ustanovení zákonov toho ktorého prípadu, ktoré sa práve naň vzťahujú.

13. Žalobkyňa v žalobnej replike zotrvala na podanej žalobe a jej dôvodoch v celom rozsahu. Zdôraznila, že ani len žalovaný nepozná základné informácie, na základe ktorých bolo vydané nesúhlasné stanovisko SIS, nielenže nebol schopný ju oboznámiť aspoň s podstatou dôvodov tak, aby k nim mohla zaujať stanovisko a relevantne sa brániť, ale nebol schopný a ani nemohol skúmať a zistiť dôvodnosť

a mieru ohrozenia bezpečnosti štátu jej osobou. V dôsledku uvedeného sú napadnuté rozhodnutia nesprávne pre nezrozumiteľnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatok dôvodov.

14. Žalovaný v žalobnej duplike poukázal na skutočnosti uvedené v jeho vyjadrení k žalobe a zotrval na návrhu, aby správny súd žalobu zamietol, nakoľko je nedôvodná a aby žalobkyni nepriznal právo na náhradu trov konania.

15. Zákonom č. 151/2022 Z.z. bol zriadený Správny súd v Banskej Bystrici. Podľa § 3 ods. 3 písm. a) uvedeného zákona, výkon súdnictva prechádza od 01.06.2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Žiline na Správny súd v Banskej Bystrici. Vzhľadom na uvedené sa toto pôvodné konanie vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 75S/19/2022 vedie na Správnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. BB-75S/19/2022.

16. Správny súd nezistil dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP, preto rozhodnutie vo veci verejne vyhlásil postupom podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP dňa 09.11.2023. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli správneho súdu od 25.10.2023.

17. Správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa, vrátane postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, v rozsahu a z dôvodov správnej žaloby (§ 134 SSP) a dospel k záveru, že správna žaloba žalobkyne je dôvodná, preto rozhodnutie žalovaného podľa § 190 ods. 1 písm. d) SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie v zmysle § 191 ods. 4 SSP.

18. Podľa § 2 ods. 1 písm. l zákona č. 404/2011 Z. z.; na účely tohto zákona sa rozumie ohrozením bezpečnosti štátu konanie osoby, ktorým ohrozuje demokratický poriadok, zvrchovanosť, územnú celistosť alebo nedotknuteľnosť hraníc štátu, alebo konanie osoby, ktorým porušuje základné práva a slobody, ktorými sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie.

19. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z.; cudzincom je každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky.

20. Podľa § 42 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z.; trvalý pobyt je

a) trvalý pobyt na päť rokov,

b) trvalý pobyt na neobmedzený čas,

c) pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny s priznaným postavením osoby s dlhodobým pobytom Európskej únie (ďalej len "dlhodobý pobyt").

21. Podľa § 51 zákona č. 404/2011 Z. z.; dlhodobý pobyt sa udeľuje na neobmedzený čas.

22. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z.; policajný útvar udeľí dlhodobý pobyt, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 54 ods. 2, štátnemu príslušníkovi tretej krajiny,

a) ktorý sa na území Slovenskej republiky zdržiava oprávnene a nepretržite po dobu piatich rokov bezprostredne pred podaním žiadosti,

b) ktorému zanikol dlhodobý pobyt podľa § 55 písm. e) alebo § 56 písm. b), c) alebo písm. d), alebo

c) ktorý má päť rokov oprávnený, nepretržitý pobyt na území členských štátov ako držiteľ modrej karty a zdržiava sa na území Slovenskej republiky ako držiteľ modrej karty najmenej dva roky bezprostredne pred podaním žiadosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z.; žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu podáva štátny príslušník tretej krajiny osobne na úradnom tlačive na policajnom útvar; za štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý pre bezvládnosť nemôže osobne podať žiadosť, môže podať žiadosť jeho rodinný príslušník. Policajný útvar vydá žiadateľovi v deň podania žiadosti potvrdenie o jej prijatí.

24. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z.; Policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, ak

a) štátny príslušník tretej krajiny nespĺňa podmienky na udelenie dlhodobého pobytu,

- b) je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok,
- c) štátnemu príslušníkovi tretej krajiny bol odňatý azyl z dôvodov podľa osobitného predpisu, 68a) alebo
- d) štátnemu príslušníkovi tretej krajiny nebola predĺžená doplnková ochrana alebo mu bola doplnková ochrana zrušená z dôvodov podľa osobitného predpisu. 68b)

25. Podľa § 54 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z.; Policajný útvar, ktorý postupuje podľa odseku 2 písm. b), posúdi mieru ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku vyplývajúcu z trestného činu spáchaného štátnym príslušníkom tretej krajiny a z jeho závažnosti alebo vyplývajúcu z nebezpečenstva hroziaceho od štátneho príslušníka tretej krajiny a zohľadní dĺžku pobytu a rozsah väzieb s krajinou pôvodu.

26. Podľa § 125 ods. 6 zákona č. 404/2011 Z. z.; policajný útvar si na posúdenie žiadosti o udelenie prechodného pobytu a žiadosti o udelenie trvalého pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny staršieho ako 14 rokov vyžiada stanovisko Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva, ktorí pri nesúhlase s udelením pobytu zašlú nesúhlasné stanovisko policajnému útvaru do pätnástich dní od doručenia žiadosti o stanovisko. Slovenská informačná služba a Vojenské spravodajstvo v stanovisku podľa predchádzajúcej vety prihladajú na záujmy štátu v rozsahu svojej pôsobnosti.

27. Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z.; ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise 13) ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní. Právne úkony vykonávané orgánom verejnej moci, fyzickou osobou a právnickou osobou v konaní podľa tohto zákona sa vykonávajú výlučne v listinnej podobe, ak v § 33 ods. 9, § 48 ods. 3, § 113 písm. c), § 115 ods. 1 a 10 a § 125 ods. 10 nie je ustanovené inak.

28. Podľa § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. v znení platnom a účinnom do 06.03.2019; policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie

- a) o zamietnutí žiadosti o udelenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 6 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu,
- b) o zrušení prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu,
- c) o zamietnutí žiadosti o vydanie modrej karty podľa § 39 ods. 1 písm. c), ak je štátny príslušník tretej krajiny hrozbou pre bezpečnosť štátu,
- d) o zamietnutí žiadosti o obnovenie modrej karty alebo o odňatí modrej karty podľa § 41 ods. 1 písm. d), ak je držiteľ modrej karty hrozbou pre bezpečnosť štátu,
- e) o zamietnutí žiadosti o udelenie trvalého pobytu podľa § 48 ods. 2 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu,
- f) o zrušení trvalého pobytu podľa § 50 ods. 1 písm. a), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu,
- g) o zamietnutí žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu podľa § 54 ods. 2 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu,
- h) o zrušení tolerovaného pobytu podľa § 61 ods. 1 písm. b), ak štátny príslušník tretej krajiny ohrozuje bezpečnosť štátu,
- i) o administratívnom vyhostení podľa § 82 ods. 2 písm. a), ak štátny príslušník tretej krajiny predstavuje vážnu hrozbu pre bezpečnosť štátu, alebo podľa § 82 ods. 2 písm. b), ak štátny príslušník tretej krajiny ohrozuje bezpečnosť štátu .

29. Podľa článku 6 bodu 1. Smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom (Verejný poriadok a bezpečnosť štátu); Členské štáty môžu odmietnuť priznať postavenie osoby s dlhodobým pobytom z dôvodu verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu. Pri prijímaní príslušného rozhodnutia členský štát posúdi závažnosť alebo druh trestného činu proti verejnému poriadku, alebo bezpečnosti štátu, alebo nebezpečenstvo, ktoré hrozí od príslušnej osoby, pričom sa primerane zohľadňuje dĺžka pobytu a existencia spojenia s krajinou pôvodu.

30. Podľa článku 10 bodu 1. a bodu 2. Smernice Rady 2003/109/ES (Procesné záruky);

1. Každé rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o postavenie osoby s dlhodobým pobytom alebo odňatie tohto postavenia musí byť odôvodnené. Každé takéto rozhodnutie sa oznámi dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny v súlade s úradným postupom podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Oznámenie obsahuje poučenie o opravných prostriedkoch a lehotách na ich uplatnenie.

2. Ak je odmietnutá žiadosť o postavenie osoby s dlhodobým pobytom, alebo je toto postavenie odňaté, alebo došlo k jeho strate, alebo nie je obnovené povolenie na pobyt, dotknutá osoba má právo vzniesť právnu námietku v dotknutom členskom štáte.

31. Podľa bodu (10) úvodnej časti Smernice Rady 2003/109/ES sa vypracuje súhrn pravidiel postupu na posudzovanie žiadosti o povolenie na dlhodobý pobyt. Tieto postupy by mali byť efektívne a kontrolovateľné, s ohľadom na bežnú pracovnú záťaž správy členských štátov, mali by byť aj transparentné a spravodlivé, aby sa tým, ktorých sa to týka, ponúkla primeraná právna istota. Nemali by sa vytvárať prostriedky pre bránenie výkonu práva na pobyt.

32. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR; kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

33. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR; každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

34. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

35. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

36. Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

37. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku; správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

38. Podľa § 3 ods. 5 prvá veta Správneho poriadku; rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

39. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku;

40. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku; správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

41. Podľa § 34 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 Správneho poriadku; (1) Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. (2) Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka. (3) Účastník konania je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. (4) Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu. (5) Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. (6) Skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať.

42. Podľa § 46 Správneho poriadku; rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

43. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku; v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

44. Podľa § 60a Správneho poriadku; ustanovenia prvej až tretej časti sa primerane vzťahujú aj na konanie o odvolaní.

45. Podľa § 1 ods. 1 a 2 Zákona o SIS; (1) Zriaďuje sa Slovenská informačná služba (ďalej len "informačná služba"). Informačná služba je všeobecnou bezpečnostnou a spravodajskou službou Slovenskej republiky. (2) Informačná služba je štátnym orgánom Slovenskej republiky, ktorý plní úlohy vo veciach ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku, bezpečnosti štátu a ochrany zahraničnopolitických a hospodárskych záujmov štátu v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Vo svojej činnosti sa spravuje ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

46. Podľa § 2 písm. a) a b) Zákona o ochrane utajovaných skutočností; na účely tohto zákona je a) utajovanou skutočnosťou informácia alebo vec určená pôvodcom utajovanej skutočnosti, ktorú vzhľadom na záujem Slovenskej republiky treba chrániť pred vyzradením, zneužitím, poškodením, neoprávneným rozmnožením, zničením, stratou alebo odcudzením (ďalej len "neoprávnená manipulácia") a ktorá môže vzniknúť len v oblastiach, ktoré ustanoví vláda Slovenskej republiky svojím nariadením,

b) informáciou

1. obsah písomnosti, nákresu, výkresu, mapy, fotografie, grafu alebo iného záznamu,

2. obsah ústneho vyjadrenia,

3. obsah elektrického, elektromagnetického, elektronického alebo iného fyzikálneho transportného média.

47. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o ochrane utajovaných skutočností; utajovaná skutočnosť musí byť chránená pred nepovolanou osobou a cudzou mocou spôsobom ustanoveným v tomto zákone, v predpisoch vydaných na jeho vykonanie a v ďalších osobitných predpisoch.

48. Podľa § 35 ods. 2, 3 a 4 Zákona o ochrane utajovaných skutočností;

(2) S utajovanými skutočnosťami sa môže v rozsahu nevyhnutne potrebnom na jej využitie, bez splnenia podmienok podľa § 10, oboznámiť aj obvinený, jeho obhajca a ďalšie osoby podľa osobitného zákona, ohrozený svedok a chránený svedok, osoba konajúca v prospech orgánov podľa osobitných predpisov, osoba na základe dohody podľa osobitného predpisu a agent po podpísaní vyhlásenia o mlčanlivosti a poučení o povinnostiach pri ochrane utajovaných skutočností a možných dôsledkoch ich porušenia. Poučenie tejto osoby vykoná ten, kto ju bude oboznamovať s utajovanými skutočnosťami, o čom vyhotoví písomný záznam.

(3) Za oprávnenú osobu sa považuje aj osoba, ktorá sa v konaní pred štátnym orgánom, na základe súhlasu vedúceho, do ktorého pôsobnosti utajovaná skutočnosť patrí, jednorazovo oboznámi s utajovanými skutočnosťami v rozsahu potrebnom na konanie, a to advokát, notár, znalec, tlmočník, súdny exekútor alebo starosta obce po podpísaní vyhlásenia o mlčanlivosti a poučení o povinnostiach pri ochrane utajovaných skutočností a možných dôsledkoch ich porušenia. Poučenie vykoná ten, kto bude oprávnený rozhodnúť o prizvaní takejto osoby na konanie, o čom vyhotoví písomný záznam.

(4) Štátny orgán, ktorý vo veci koná, je povinný neodkladne písomne informovať úrad a pôvodcu utajovanej skutočnosti o osobe uvedenej v odseku 3 a o rozsahu jej oboznámenia s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné.

49. V rámci správneho súdnictva poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom osôb v oblasti verejnej správy (§ 2 ods. 1 SSP). Právo domáhať sa ochrany svojich práv má každý, kto tvrdí, že jeho práva boli rozhodnutím, opatrením, činnosťou alebo nečinnosťou orgánov verejnej správy porušené alebo priamo dotknuté, a to za podmienok stanovených Správnym súdnym poriadkom. Žalobca musí v žalobe uviesť dôvody, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov považuje napadnuté výroky rozhodnutia za nezákonné („žalobné body“), a to v zmysle § 182 ods. 1 písm. e) SSP. Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby (§ 134 ods. 1, 2 SSP), pričom je preň rozhodujúci stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP).

50. Úloha súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda v tom, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posudzovať, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánu verejnej správy, ktorý predchádza vydaniu rozhodnutia (porovnaj závery Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo 32/2014).

51. Žalobkyňa v správnej žalobe primárne namietala nepreskúmateľnosť žalobou napadnutého rozhodnutia, čo súviselo s tým, ako sa žalovaný aj prvostupňový orgán verejnej správy vysporiadal s námietkou žalobkyne, že podkladom rozhodnutia bola informácia zo Slovenskej informačnej služby - stanovisko, pričom tento podklad rozhodnutia nebol orgánmi verejnej správy vyhodnotený v rámci posúdenia miery ohrozenia bezpečnosti štátu vyplývajúcej z nebezpečenstva hroziaceho od žalobkyne v zmysle § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

52. Za dôvodnú považoval správny súd aj tú skupinu žalobných námietok, v ktorých žalobkyňa poukazovala na to, že orgány verejnej správy porušili jej právo na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočne odôvodnených rozhodnutí, z dôvodu neumožnenia jej zaujať relevantnú obranu proti záveru, že existuje dôvod na podozrenie, že žalobkyňa ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

53. Ustanovenie § 120 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov odkazuje na subsidiárne použitie Správneho poriadku v predmetnom konaní. Rozhodnutie orgánu verejnej správy musí spĺňať zákonom stanovené náležitosti v zmysle ustanovenia § 46 Správneho poriadku, t. j. rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. V ustanovení § 47 ods. 3 Správneho poriadku sú vymedzené náležitosti odôvodnenia rozhodnutia. Orgán verejnej správy v odôvodnení rozhodnutia uvedenie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

54. Preskúmaním veci správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného aj rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia, nakoľko v rozhodnutiach absentuje uvedenie preskúmateľného záveru, čo do posúdenia miery ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku v zmysle § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov. Ide o zákonom určený postup policajného útvaru, ak aplikuje pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti ustanovenie § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

55. Spornou otázkou, v tomto konkrétnom prípade, je rozsah odôvodnenia rozhodnutia, ktorým došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu z dôvodu podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, t. j., ktoré skutočnosti je potrebné v odôvodnení rozhodnutia uviesť. Právna úprava v znení do 06.03.2019 [§ 120 ods. 2 písm. g) zákona č. 404/2011 Z. z.] upravovala, že „policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky,

ak ide o rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu podľa § 54 ods. 2 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu“. Ústavný súd SR nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016 zo dňa 12.12.2018 rozhodol, že toto ustanovenie zákona o pobyte cudzincov (§ 120 ods. 2) nie je súladné s článkom 46 ods. 1 a 2, článkom 47 ods. 3, článkom 48 ods. 2 v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 12 ods. 1 a 2 a článkom 13 ods. 4 Ústavy SR a článkom 47 Charty základných práv EÚ. V náleze ústavný súd vykonal podrobný test proporcionality, vykonal analýzu dotknutých právnych úprav okolitých štátov a analýzu súvisiacej rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva. Dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov 06.03.2019 ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. stratilo účinnosť a v zmysle článku 125 ods. 3 Ústavy SR mohol zákonodarca v lehote šiestich mesiacov od vyhlásenia nálezu uviesť nesúladné ustanovenie zákona o pobyte cudzincov do súladu s Ústavou SR. V dôsledku legislatívnej pasivity zákonodarcu stratilo toto ustanovenie platnosť. Od 01.05.2018 (ešte v čase pred rozhodnutím Ústavného súdu SR) nadobudla účinnosť novela č. 108/2018 Z. z. zákona o pobyte cudzincov, ktorá upravila postup policajných útvarov v súvislosti so zamietnutím prechodného/trvalého pobytu, keď došlo k doplneniu § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov a do ustanovenia § 48 ods. 2 tohto zákona bolo doplnené písm. h), podľa ktorého policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie trvalého pobytu, ak stanovisko podľa § 125 ods. 6 obsahuje nesúhlas s udelením trvalého pobytu.

56. Žalovaný primárne dôvodil, že v zmysle zákona o pobyte cudzincov policajný útvar, nemal inú možnosť ako zamietnuť žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu z dôvodu, ak SIS po vyžiadaní stanoviska v zmysle § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov vydala nesúhlasné stanovisko, pretože ustanovenie § 54 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov ukladá policajnému útvaru zákonnú povinnosť zamietnuť žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu z taxatívne vymedzených dôvodov. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) tohto zákona policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok. Ide o kogentné ustanovenie nepripúšťajúce odchýlenie sa od jeho vymedzenia v zákone, ktoré mu striktné prikazuje v takomto prípade zamietnuť žiadosť.

57. Druhý oddiel zákona o pobyte cudzincov obsahuje právnu úpravu týkajúcu sa trvalého pobytu. V zmysle § 42 ods. 2 písm. c) zákona o pobyte cudzincov je trvalým pobytom aj pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny s priznaným postavením osoby s dlhodobým pobytom Európskej únie (ďalej „dlhodobý pobyt“). Zákon obsahuje osobitné ustanovenia o dlhodobom pobyte, a to § 51 až § 57. Odlišné ustanovenia má pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie trvalého pobytu (§ 48) a pre rozhodovanie o žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu (§ 54). Jedným z dôvodov kedy policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie trvalého pobytu je to, že stanovisko podľa § 125 ods. 6 obsahuje nesúhlas s udelením trvalého pobytu [§ 48 ods. 2 písm. h) zákona č. 404/2011 Z. z.]. Práve predmetné ustanovenie bolo vložené do zákona novelou zákonom č. 108/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. Takýto dôvod pre zamietnutie žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu však nie je explicitne uvedený v § 54. Jedným z dôvodov pre zamietnutie žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu je to, že existuje dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok [§ 54 ods. 2 písm. b)]. Zákon výslovne neupravuje, že policajný útvar zamietne takúto žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, ak stanovisko podľa § 125 ods. 6 obsahuje nesúhlas s udelením tohto druhu trvalého pobytu. Naopak, zákon v § 54 ods. 3 výslovne a odlišne od rozhodovania o žiadosti o udelenie trvalého pobytu upravuje pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu, že policajný útvar, ktorý postupuje podľa ods. 2 písm. b) posúdi mieru ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku vyplývajúcu z trestného činu spáchaného štátnym príslušníkom tretej krajiny a jej závažnosti alebo vyplývajúcu z nebezpečenstva hroziaceho od štátneho príslušníka tretej krajiny a zohľadní dĺžku pobytu a rozsah väzieb s krajinou pôvodu. Novelou č. 108/2018 Z. z. bol zavedený do ustanovenia § 48 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov nový dôvod pre zamietnutie žiadosti o trvalý pobyt v písm. h) a to, že stanovisko Slovenskej informačnej služby alebo Vojenského spravodajstva podľa § 125 ods. 6 obsahuje nesúhlas s udelením trvalého pobytu, avšak takýto dôvod zamietnutia nebol zavedený do dôvodov pre zamietnutie žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu v Slovenskej republike ako v členskom štáte EÚ, čo je osobitným druhom trvalého pobytu, pričom na konanie o ňom sa uplatňujú prednostne osobitné ustanovenia ako *lex specialis*.

58. Správny súd považuje za neudržateľný taký postup orgánu verejnej správy rozhodujúcom o žiadosti o dlhodobý pobyt, že by žiadateľ o udelenie dlhodobého pobytu nepoznal aspoň podstatu dôvodov nesúhlasného stanoviska s tým, že skutočný dôvod pozná len SIS, ktorá ho nemusí sprístupňovať,

a to ani orgánu verejnej správy rozhodujúcim o žiadosti, ktorého povinnosťou je posúdiť mieru ohrozenia bezpečnosti štátu. V takom prípade by ustanovenie § 54 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z. bolo absolútnym. Práve od posúdenia miery ohrozenia bezpečnosti štátu závisí výsledok rozhodnutia. Takéto posúdenie miery ohrozenia, ako aj ďalších skutočností, ktoré musí konajúci/rozhodujúci policajný útvar zohľadniť (dĺžka pobytu a rozsah väzieb s krajinou pôvodu) nesie prvok úvahy orgánu verejnej správy, ktorá v záujme vylúčenia eventuálnej svojvôle musí byť preskúmateľná správnym súdom, resp. prokuratúrou. Samotnú možnosť rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu len podľa negatívneho stanoviska SIS, k obsahu ktorého sa žiadateľ nemá možnosť vyjadriť, považuje správny súd za podstatné obmedzenie práva žiadateľa na súdnu ochranu z dôvodu, že v takom prípade sa súdny prieskum zúži fakticky len na posúdenie formálnych atribútov rozhodnutia, resp. na overenie, či rozhodnutie vydal orgán verejnej správy na to oprávnený, či disponoval negatívnym stanoviskom SIS.

59. Ústavný súd v citovanom náleze sp. zn. PL.ÚS 8/2016 zo dňa 12.12.2018 konštatoval, že ak z dôvodu bezpečnosti štátu nemožno dotknutej osobe sprístupniť alebo dotknutú osobu oboznámiť s presnými a úplnými dôvodmi tvoriacimi základ rozhodnutí, súdny prieskum takých rozhodnutí nemôže byť z hľadiska ochrany práv a právom chránených záujmov takejto osoby efektívny, nemôže byť ani dostatočnou zárukou proti prípadnej svojvôli kompetentného štátneho orgánu a nemôže ani reálne napĺňať základné právo dotknutej osoby na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, či právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa článku 47 Charty základných práv EÚ.

60. Správny súd v danom prípade dospel k záveru, že bolo úlohou orgánov verejnej správy vyhodnotiť stanovisko SIS a oboznámiť žalobkyňu aspoň s podstatou dôvodov, ktoré viedli k zamietnutiu žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu, inak bolo porušené právo žalobkyne na spravodlivé konania a rozhodovanie o jej žiadosti, ak nepoznala posúdenie miery ohrozenia bezpečnosti štátu vyplývajúcu z nebezpečenstva hroziaceho od nej, keď orgán verejnej správy (prvostupňový a ani druhostupňový) posúdenie miery evidentne ani nevykonal, čo ani nemohol ak nepoznal informácie, na základe ktorých bolo vydané nesúhlasné stanovisko SIS, t. j. logicky výsledok absentujúceho neposúdenia miery ohrozenia bezpečnosti štátu ani neodôvodnil. V predmetnej veci však správne orgány nepostupovali v súlade s § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, z ktorého ustanovenia im vyplýva povinnosť posúdiť mieru ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku v prípade aplikácie dôvodu pre zamietnutie žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu v zmysle § 54 ods. 2 písm. b) tohto zákona, t. j., ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

61. Napriek tomu, že ide o značne citlivú problematiku, kedy dochádza k stretu záujmu štátu a záujmov účastníka konania, kedy nemožno znižovať váhu stanoviska SIS, avšak nemožno ani rozhodnúť bez posúdenia miery ohrozenia bezpečnosti štátu a keďže takéto posúdenie závisí od úvahy orgánu verejnej správy v spojení so zohľadnením dĺžky pobytu a rozsahu väzieb s krajinou pôvodu, v záujme vylúčenia akejkoľvek ľubovôle pri rozhodovaní a v záujme zaručenia transparentnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia, je potrebné rozhodnutie v tejto časti odôvodniť. Nestačí konštatovať iba existenciu nesúhlasného stanoviska SIS. Opakovane správny súd pripomína, že aj Ústavný súd SR vo svojom náleze pripúšťa obmedzenie sprístupnenia utajovaných skutočností, ak by to bolo potrebné pre ochranu života a zdravia osôb, spravodajských služieb a podobne. Stred právnych úprav, ktoré sa vzťahujú na prejednávanú vec je potrebné podľa správneho súdu posúdiť a vykladať v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj v zmysle Charty základných práv EÚ a prihliadnuť predovšetkým aj na závery nálezu Ústavného súdu SR, ktorým bola vyslovená protiústavnosť takej právnej úpravy, ktorá nesprístupnila účastníkom konania vo veciach týkajúcich sa pobytu žiadne informácie, pokiaľ boli tieto informácie obsahom takej písomnosti, ktorá podliehala špeciálnemu režimu utajenia.

62. Správny súd pri rešpektovaní právnych názorov vyšších súdnych autorít je toho názoru, že aj v prejednávanej veci žalobkyne postupom orgánov verejnej správy podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov došlo vo výsledku k obdobnej situácii ako bol výsledok aplikácie § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov, keď sa účastník konania nedozvedel v konkrétnostiach o dôvode zamietnutia žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu. Avšak Ústavný súd SR náleze sp. zn. PL.ÚS 8/2016 zo dňa 12.12.2018 rozhodol, že toto ustanovenie zákona o pobyte cudzincov (§ 120 ods. 2) nie je súladné s článkom 46 ods. 1 a 2, článkom 47 ods. 3, článkom 48 ods. 2 v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 12

ods. 1 a 2 a článkom 13 ods. 4 Ústavy SR a článkom 47 Charty základných práv EÚ. V súlade s § 131 SSP je správny súd viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd.

63. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, preto napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil z dôvodu v zmysle § 191 ods. 1 písm. d) SSP, t.j. pre jeho nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie v zmysle § 191 ods. 4 SSP.

64. V ďalšom konaní žalovaný rozhodne nanovo o odvolaní žalobkyne, vysporiada sa s námietkami ohľadom namietanej nesprávnej aplikácie ustanovenia § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov a svoje rozhodnutie náležite odôvodnení tak, aby spĺňalo zákonné požiadavky v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Vysloveným právnym názorom v tomto rozhodnutí je žalovaný v ďalšom konaní viazaný. Viazanosť právnym názorom však nie je absolútna, v prípade, ak by došlo k zmene právnej úpravy alebo k zmene skutkového stavu v súvislosti s prebiehajúcim konaním týkajúcim sa dlhodobého pobytu žalobkyne (prípadne s inými skutočnosťami), sú orgány verejnej správy povinné na nové skutočnosti v rámci ďalšieho postupu v konaní adekvátne reagovať.

65. Žalobkyni, ktorá bola v konaní pred správnym súdom úspešná, správny súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu podľa § 167 ods. 1 SSP. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

66. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom správneho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

#### **Poučenie:**

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech (§ 442 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia Správneho súdu v Banskej Bystrici oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 444 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

(2) Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva, d) návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v prípade konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ (správne žaloby v sociálnych veciach) nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b/ SSP).